

JUDr. PAVEL BLAŽEK, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 20.8.2012
Čj. 624/2012-OD-SPZ

Nejvyšší soud ČR
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: Ods. Š. B. – stížnost pro porušení zákona
Příloha: trestní spis Okresního soudu v Karviné sp. zn. 5T 99/2010

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch obviněného Š. B. (...),

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Okresního soudu v Karviné ze dne 10.1.2012 č.j. 5 T 99/2010-108.

Trestním příkazem Okresního soudu v Karviné sp. zn. 5T 99/2010 ze dne 28.6.2010 byl obviněný Š. B. uznán vinným pokračujícím trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a),e) tr. zákona, jehož se měl dopustit tím, že dne 19.10.2009 a 3.11.2009 v R., okr. K. a O. – P., okr. K. odcizil v prodejnách s ložním povlečením zboží v celkové hodnotě více než 6.000,- Kč, a takového jednání se dopustil přesto, že byl pro týž trestný čin rozsudkem Okresního soudu v Karviné sp. zn. 5 T 33/2009 ze dne 19.6.2009, který nabyl právní moci dne 11.8.2009, pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 18 měsíců. Za uvedený trestný čin byl obviněnému uložen trest obecně prospěšných prací ve výměře 250 hodin.

Usnesením Okresního soudu v Karviné ze dne 22.12.2010 č.j. 5 T 99/2010-90 byl obviněnému trest obecně prospěšných prací nařízen s tím, že podmínky jeho výkonu obviněný projedná u organizace Technické služby K., a.s., kde měl trest vykonávat, do 14 dnů. Ve spolupráci se střediskem Probační a mediační služby v Karviné - Havířově došlo ke sjednání podmínek výkonu trestu dne 10.1.2011 s nástupem výkonu trestu ke dni 24.1.2011. Obviněný se ve stanovené době ani následně k výkonu trestu nedostavil. Dne 8.8.2011 podala Probační

a mediační služba, středisko Karviná - Havířov, podnět k přeměně trestu obecně prospěšných prací na trest nepodmíněný.

Okresní soud v Karviné nařídil na den 10.1.2012 veřejné zasedání k přeměně trestu a v rámci tohoto dospěl k závěru, že jsou pro takový postup splněny zákonné podmínky, neboť zákonná roční lhůta k výkonu trestu obecně prospěšných prací obviněnému uplynula dnem 22.12.2011 a obviněný z tohoto trestu nic nevykonal. Z dokazování provedeného v rámci veřejného zasedání dále vyplynul poznatek o dalším trestním stíhání obviněného, a to v trestní věci vedené Okresním soudem v Karviné pod sp. z. 5 T 81/2011. Usnesením označeného soudu č.j. 5T 99/2010-108, které bylo dne 10.1.2012 v průběhu veřejného zasedání vyhlášeno, bylo rozhodnuto o přeměně obviněnému uloženého trestu obecně prospěšných prací ve výměře 250 hodin na trest nepodmíněný v délce 250 dní, přičemž pro výkon tohoto trestu byl obviněný zařazen do věznice s dozorem. V rámci svého rozhodování bylo zmíněným soudem užito ust. § 65 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku a ust. § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku (z.č. 40/2009 Sb.). Po vyhlášení tohoto rozhodnutí se jak obviněný, tak státní zástupce, kteří byli veřejnému zasedání přítomni, vzdali práva stížnosti a rozhodnutí tak ihned nabylo právní moci. Písemné vyhotovení tohoto rozhodnutí tak neobsahuje odůvodnění.

V případě obviněného Š. B. byl v jeho neprospěch porušen zákon, neboť soud nesprávně aplikoval ustanovení § 2 odst. 1 tr. zákoníku (z.č. 40/2009 Sb.) o časové působnosti trestních zákonů.

Soud správně a zákonně rozhodl v meritu věci, tedy o přeměně obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody, neboť odsouzený v zákonem stanovené lhůtě nezačal vykonávat uložený trest obecně prospěšných prací, řádně nespolečně pracoval se střediskem PMS a nedoložil jím tvrzené skutečnosti (nemoc a pracovní neschopnost), které mu ve výkonu trestu měly bránit. Uložený trest obecně prospěšných prací tak zaviněně nevykonal. Z hlediska postupu soudu však nebylo přihlédnuto k ust. § 2 odst. 1 tr. zákoníku (z.č. 40/2009 Sb.) jež stanoví, že trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, a podle zákona pozdějšího jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější. Z výkladu pojmu trestnost přitom vyplývá, že pod tento pojem přísluší jak posouzení otázek viny a trestu pachatele, tak podmínek pro ukládání trestu. Přeměna trestu je zvláštním případem ukládání trestu, proto je třeba důsledně vyhodnotit podmínky pro užití konkrétní hmotně právní normy.

Trestní zákon (zák.č. 140/1961 Sb.) v ust. § 45a odst. 4 stanoví, že jestliže pachatel v době od odsouzení do skončení výkonu trestu obecně prospěšných prací nevedl řádný život, nebo zaviněně nevykonal ve stanovené době uložený trest, přemění soud trest obecně prospěšných prací nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody a rozhodne zároveň o způsobu jeho výkonu. Přitom každé i jen započaté dvě hodiny nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítají za jeden den odnětí svobody. Přepočítávací koeficient pro přeměnu trestu obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody je tedy 2:1.

Trestní zákoník (zák.č. 40/2009 Sb., účinný od 1.1.2010) v ustanovení § 65 odst. 2 stanoví, že jestliže pachatel v době od odsouzení do skončení výkonu trestu obecně prospěšných prací nevede řádný život, vyhýbá se nástupu výkonu trestu, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky výkonu trestu obecně prospěšných prací, jinak maří výkon tohoto trestu nebo zaviněně tento trest ve stanovené době nevykonává, může soud přeměnit, a to i během doby stanovené pro jeho výkon, trest obecně prospěšných prací nebo jeho zbytek ve trest domácího vězení nebo odnětí svobody. Podle písm. b) cit. Ustanovení je možná taková přeměna v trest nepodmíněný, kdy soud musí současně rozhodnout o způsobu výkonu

trestu. Přitom každá i jen započatá jedna hodina nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítá za jeden den odnětí svobody. Přepočítávací koeficient trestu obecně prospěšných prací v trest nepodmíněný je 1:1.

V daném případě bylo soudem při přeměně trestu obecně prospěšných prací v trest nepodmíněný užito trestního zákoníku, což bylo obviněnému nezákonně k tíži. Původní trest byl obviněnému uložen podle zákona účinného v době spáchání činu, podle trestního zákona účinného do 31.12.2009, a užití tohoto zákona bylo na místě i v případě přeměny původně uloženého trestu, neboť při jeho aplikaci by výměra nepodmíněného trestu (vyjádřeného ve dnech) činila polovinu výměry trestu obecně prospěšných prací (vyjádřené v hodinách), tedy 125 dnů, zatímco při užití trestního zákoníku a uplatnění příslušného přepočítávacího koeficientu činila výměra trestu odnětí svobody 250 dnů.

Okresní soud v Karviné tím, že aplikoval ustanovení § 65 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku o přeměně trestu obecně prospěšných prací v trest nepodmíněný a v návaznosti na to i ust. § 56 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku o způsobu jeho výkonu namísto ust. § 45a odst. 4 a 39a odst. 2 písm. b) tr. zákona, porušil zákon v neprospěch obviněného Š. B.

Navrhují proto, aby Nejvyšší soud České republiky:

1. podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že usnesením Okresního soudu v Karviné ze dne 10.1.2012 č.j. 5T 99/2010-108 byl porušen zákon v neprospěch obviněného Š. B. v ustanovení § 65 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku a v ustanovení § 56 odst. 2 písm.b) tr. zákoníku ve spojení s ust. § 2 odst. 1 tr. zákoníku,
2. podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadené usnesení Okresního soudu v Karviné ze dne 10.1.2012 č.j. 5T 99/2010-108 zrušil, a zrušil také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
3. podle § 270 odst. 1 tr. řádu přikázal Okresnímu soudu v Karviné, aby věc znovu v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl,
4. podle § 275 odst. 4 tr. řádu dále navrhuji, aby Nejvyšší soud rozhodl o přerušení výkonu trestu, který obviněný v současné době vykonává, a to s ohledem na skutečnost, že v případě vyhovění stížnosti pro porušení zákona příslušná doba výkonu trestu odnětí svobody (v délce 125 dní) uplyne dnem 28.8.2012.

Nejvyšší soud vyhověl dne 26.9.2012 pod sp.zn. [3 Tz 68/2012](#).